

ger an paa umiddelbare Foranstaltninger til Befolkningens sociale Udvikling og deslige; det er efter min Opfattelse i langt ringere Grad Demeget med en fornuftig Finantsbestyrelse. Selv om hele den jydskede, som det ærede Medlem omtalte, blev velsignet med Børnehjem og andre lignende Anstalter, saa vilde det dog være en foruindende Draabe i Havet lige overfor de Krav, som kunne stilles fra hele Landets Side. Overhovedet vil man jo, naar man indskrænker sig, saaledes som det bliver uundgaeligt ved den Slags Foranstaltninger, til enkelte Egne og enkelte Arter af Tilfælde komme til at gjøre megen stor Forstjæl; man kan tilfredsstille Krangen paa de enkelte Steder men maa lade den uafhjulpen i det Hele. Statens Forsorg i social Henseende maa i alt Fald i det Væsentlige ske paa en anden Maade end igjennem Finantsloven. Naar Staten, for at blive ved et af de Exempler, der ere omtalte, giver Understøttelse til Børnehjem og deslige, saa kan dette betragtes som meget rigtigt, for saa vidt man indskrænker det dertil, at Understøttelsen gives som en Opmuntring, men ophører, naar denne Opmuntring har virket, thi Vedligeholdelsen af Børnehjem er og bliver ikke Statens Sag. Staten kan opmuntre til slige Bestræbelser og paastjønne den ved Understøttelse, indtil de have staaet deres Prøve, saaledes at Befolkningen baade i den paagjældende Egn og i hele Landet kan se den gavnlige Virkning deraf og føle sig opfordret til Efterligning, men dermed hør Statens Understøttelse dertil ophøre; det er en kommunal eller privat Opgave, som Staten derved paatager sig.

Jeg skal tillade mig at gaa over til at omtale nogle Enkeltheder af Finantsloven. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Holstein) nævnte, at der var Marsag til at træffe en Forandring i Bestemmelserne om Embedsmændenes Lønningstillæg. Deri er jeg saa meget mere enig med det ærede Medlem, som jeg selv har udtalt mig i samme Retning i Finantsudvalget ifjor og der navnlig har gjort gjældende, hvor vigtigt det er, at man inden Revisionen af Lønningsslovene kommer for, forhindrer, at det Lønningstillæg, som nu gives, betragtes som fast. Jeg har en levende Erindring af, hvorledes man i Lønningssubvalget 1870—71, som jeg var Medlem af, var besværet af de Bestemmelser om Lønningstillæg, som allerede havde været gjældende i flere Aar, og ikke kunde komme bort deraf, idet man var bleven vant til at betragte disse Tillæg som blivende, skjøndt de aldrig vare erklærede for blivende. Det gjælder om at forhindre, at det Lønningssubvalg, der om to Aar skal behandle Lønningssloven, kommer til at lide under samme Tryk, saaledes at det ikke kan komme til at staa frit overfor hele Lønningsspørgsmaalet. Der er desuden, som et æret Medlem ogsaa har bemærket, saa meget mindre Grund til at blive staaende ved dette Lønningstillæg, som

de Marsager, der fremskaldte det, for en væsentlig Del ere bortfaldne. — Med Hensyn til Theatret kan jeg slutte mig til, hvad der er ytret af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), og jeg skal kun i Almindelighed tilføje den Bemærkning, at jeg opfatter den Maade, som Theatrets Ordning er bleven indrettet paa, saaledes at Bestræbelserne maa gaa ud paa, at Theatret sætter Læring efter Næring, og at man ikke, naar Indtægterne maa regnes til 50,000 Kroner eller et endnu større Beløb ringere, end de vare i de foregaaende Aar, saa ikke i væsentlig Grad vedligeholder de samme Udgifter. men at man derimod paa en alvorlig Maade søger at nedsette disse saaledes, at det ene kommer til at staa i Forhold til det andet. Jeg veed ikke, om jeg opfatter dette rigtig, da jeg ikke har været med i dette Arrangement, men som Udenforstaaende tillader jeg mig at udtale den Opfattelse, og maaste vilde de mere Indviende underrette mig om, hvorvidt jeg har Ret eller ikke deri. Naar det er foreslaaet, at Theatrets Gjæld til Corp Akademien nu skal betales, efter som Theatret nu er gaaet fuldstændig ind under Statens Bestyrelse, saa kan jeg ikke negte, at det er en ubarmhertig Konsekvens, men strengt taget er der ingen Marsag til at tage denne Konsekvens; og hvis Stemningen blandt De Herrer, der staa denne Sag nærmere end jeg, ikke er for, at dette Beløb skal betales, vil jeg heller ikke trænge paa, at det skal ske. — Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Wille) igjorde nogle Bemærkninger angaaende Universitetets Forhold til Kommunitetet og angaaende den Maade i det Hele, hvorpaa Universitetets Underfund foreslaas dækket. Jeg vil sige, at jeg ganske vist foretrækker at Staten udreder det Hele fremfor, at der skal tages Noget af Kommunitetet; thi jeg betragter Kommunitetet som bestemt til Uformuendes højere Undervisning, hvorimod Universitetet er og bliver rent ud en Statsanstalt og Statens Eiendom. Universitetets Kapitalformue, det, som kaldes saaledes, er og bliver ikke andet end henhørende til et Skuffesystem, og hvad enten den ligger i den ene eller den anden Skuffe eller i den almindelige Statskasse, er og bliver for mig i det Væsentlige det Samme. Men ligeoverfor enkelte Bemærkninger, der ere fremkomne angaaende dette Forhold, vil jeg tillade mig at minde om, hvorledes denne Sag har udviklet sig. Det synes at være gaaet jeg tror at turde sige de fleste Parter af Minde, hvorledes Sagen egentlig har udviklet sig, det er gaaet saaledes til, at man fra Regjerings Side bestræbte sig for at faae de forskellige særlige Fonds slaade sammen i en særlig Fond, hvorimod man fra Folkethingets daværende Flertals Side krævede, at de særlige Fonds burde, forsaavidt de maatte erkendes at være Statsmidler, indlemmes i Statskassen. Da Regjeringen modsatte sig dette, krævede man og holdt man